

Designing a Model for Promoting Volunteer Work in Sports with a Social Capital Approach

Halime Piri ¹, Shahryay Kharazian ^{2*}, Azam Nakhaie Niazi ³ and Seyed Mohamad Hosein Hoseini Ravesh⁴

1. PhD student of the Department of Physical Education and Sports Sciences, Ma.C., Islamic Azad University, Mashhad, Iran.
2. Assistant Professor, Department of Physical Education and Sports Sciences, Ma.C., Islamic Azad University, Mashhad, Iran.
3. Assistant Professor, Department of Physical Education, Payam Noor University, Tehran, Iran.
4. Assistant Professor, Department of Sport Sciences, Ma.C., Islamic Azad University, Mashhad, Iran.

OPEN ACCESS

Article type: Research Article

***Correspondence:** Shahryay Kharazian
kharazian.shahryar@yahoo.com

Received: January 31, 2025

Accepted: September 6, 2025

Published: Summer 2025

Citation: Piri, H., Kharazian, Sh., Nakhaie Niazi, A., Hoseini Ravesh, S. M. H. (2025). Designing a Model for Promoting Volunteer Work in Sports with a Social Capital Approach. *Journal of Management and Sustainable Development Studies*, 5(2), 169-192.

Publisher's Note: MSDS stays neutral with regard to jurisdictional claims in published material and institutional affiliations.

Copyright: Authors retain the copyright and full publishing rights.

Published by Islamic Azad University of Zahedan. This article is an open access article licensed under the [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Abstract: The present study was conducted with the aim of designing a model for promoting volunteer work in sports with a social capital approach. The nature of the present study is a descriptive survey type, and data collection was conducted in the field. The research population included all specialists and professors in the field of sports management and experts in the field of volunteering and sociology in sports in the country, as well as people with a history of volunteering and cooperation with sports federations, which was estimated to be 599 people based on an inquiry from the Ministry of Science, Research and Technology and the Joint Office of Sports Federations. Given the large number of samples and the lack of access to the entire community, 250 people were selected as the research sample through the Morgan table, and the available sampling method, and finally, 220 complete and reviewable questionnaires were referred to the researcher. The data collection tool was a researcher-made volunteer management questionnaire, the validity of which was examined by factor and confirmatory analysis, and was approved by ten sports management professors. The reliability of the instrument was also calculated and confirmed by Cronbach's alpha of 0.91. The results showed that the social capital approach has an effect on the promotion of volunteer work in sports. Also, in the relationship between the social capital approach and the promotion of volunteer work, idealistic volunteering, altruistic volunteering, civic volunteering, developmental volunteering, volunteering and personal development, and social volunteering have the greatest impact, respectively.

Keywords: Volunteering, Sports Volunteers, Social Capital, Social Solidarity, Sports.

DOI: [10.71572/msds.2025.1198197](https://doi.org/10.71572/msds.2025.1198197)

Extended Abstract

Introduction

Human resources and volunteers play a significant role as the main pillars in providing services in the sports industry, contributing greatly to the success and achievement of the goals of organizations and sporting events (Hajizadeh, Hakakzadeh, Manouchehrinejad, 2023). Volunteering is an activity that benefits both the community and the volunteer; it is voluntary, without coercion, and without payment or compensation. Volunteering is a way that can help individuals grow their self-confidence (Elyasi, Rezayisoofti, Farahani, Gasemi, 2024). Volunteer activities, which are carried out based on specific motivations and without expectation of reward, indicate that volunteers generally have a greater inclination towards organized sports activities (Hidalgo, 2020; Moreno, 2009; Bang, Won, Park). Major sporting events face challenges without the help of volunteers, and volunteers receive necessary training for these events in various areas, including security, team guidance, journalism, and transportation (Rodrigues et al., 2017; Cho, Li, Wu, 2020; Solberg, 2023). Volunteers in sports activities are recognized as a key resource for building social capital. Social capital includes a set of resources that are formed within the structure of relationships between individuals and, unlike other forms of capital, is not produced individually or through physical means (Areekul, C., Ratana-Ubol, Kimpee, 2015). This type of capital plays an important role in individual-social health, well-being, and understanding social relationships (Forsell, Tower, Polman, 2022). In fact, social capital is recognized as a common good that stands in direct contrast to financial or human capital, enabling individuals to access the skills and knowledge of others (Taylor, Davies, Wells Gilbertson, Tayleur, 2015). This research aims to provide a quantitative model that assists managers and planners in the field of volunteering in sports to design and implement more effective programs for the development of this area by better understanding the factors influencing the promotion of volunteer work. The main question of this research is: What does the quantitative model for promoting volunteer work in sports with a social capital approach look like?

Theoretical framework

A volunteer is a person who participates freely and without receiving financial aid in voluntary activities in the form of a formal structure and does not have any dependence on the people who benefit from these activities. Volunteer activity is also a work for which no salary or monetary reward is paid. Also, volunteering is defined as work with a high degree of freedom of choice, without reward, in a formal structure and a high degree of altruism for the benefit of others other than oneself (Asefi & Kameli, 2023). Volunteering is an activity that benefits both society and the volunteer. Volunteering is a way that can help people develop self-confidence (Elyasi, Rezayisoofti, Farahani, Gasemi, 2024). Volunteering has various importance and benefits, including that volunteering as a form of free time exposes people to certain experiences, provides conditions for the development of a person's personality, prevents a person's isolation, and ultimately strengthens his professional choice. In addition, volunteering is considered as an indicator of civic participation and social capital (Krajňáková, Šimkus, Pilinkienė & Grabowska, 2018). Volunteers are engaged in providing services in both formal and informal ways in all parts of the world (Chelladurai & Kim, 2022).

Social capital is one of the new forms of capital in the world. This capital is also the most recognized concept derived from sociology and plays an invaluable role in individual-social health and social relations (Forsell, Tower & Polman, 2020). Generally, social capital refers to the

relationships between individuals, social networks, and the rules of mutual trust among people (Carrillo Álvarez & Riera Romaní, 2017). In this regard, Coleman (1988) stated that social capital is a set of resources that share two common characteristics; unlike other forms of capital, social capital arises from the structure of relationships between individuals. This type of capital is not found in individuals individually nor is it produced through physical means (Areekul, Ratana-Ubol & Kimpee, 2015). Therefore, social capital is considered a commodity with shared ownership, in contrast to financial or human capital, which is personally owned, and individuals can access the skills and knowledge of others through their social capital in various ways (Taylor et al., 2015). Social capital also refers to cohesive relationships and norms that can influence many management processes. Sociologists view social capital as including social networks and communications that can foster a sense of trust and cooperation among individuals within an organization by sharing information. The central idea of social capital is social relationships based on trust and empathy that enable individuals to collaborate with one another (Badri Azarin, Abdavi, and Kalantari, 2020). Social capital has various forms, which Naghipour, Rouzfarakh, and Naderian (2021) categorized into three types: 1. Bonding social capital (such as social connections with family and other acquaintances at a horizontal level), 2. Bridging social capital that extends beyond a shared identity and refers to extensive social networks in heterogeneous groups, and 3. Linking social capital that refers to connections with people and groups that are above or below individuals' social levels (vertical communications). According to this researcher, areas (groups, teams, organizations) that possess high social capital exhibit voluntary behaviors and a more enthusiastic civil society, which, as a result, benefit from a prosperous economy and active political institutions (Naghipour Givi, Rouzfarakh & Naderian, 2021).

Methodology

This study is a descriptive survey research and, in terms of data collection, is field-based. The statistical population of the research included specialists and professors in sports management, experts in the field of volunteering and sociology in sports, and individuals with experience in activities and collaboration with sports federations as sports volunteers. According to statistics from the Ministry of Sports, their number was 599. Based on Morgan's table, 250 individuals from the statistical population were examined using the accessible sampling method according to the number of individuals in each group, and ultimately, 220 complete and analyzable questionnaires were referred to the researcher. The research tool was a researcher-made volunteer management questionnaire, the validity of which was examined through factor analysis and confirmed by ten professors of sports management. The reliability of the tool was also calculated and confirmed with a Cronbach's alpha of 0.91.

Discussion and Results

The results of the research indicated that the social capital approach affects the enhancement of voluntary work in sports. Furthermore, in the relationship between the social capital approach and the enhancement of voluntary work, the following types of volunteering had the most significant impact, in order: idealistic volunteering, altruistic volunteering, civic volunteering, developmental volunteering, personal development volunteering, and social volunteering.

Conclusion

Based on the findings of the current research, it is concluded that; The approach of social capital and its components lead to the promotion of voluntary work in sports. Based on

this, it is necessary to introduce sports culture to citizens and general citizens by holding activities and competitions related to sports, and then by entrusting their affairs and showing their capacity during competitions and volunteering activities, they should gain self-confidence and social experiences. Upgraded. This leads to the development of their social relations. It is also possible to take advantage of the presence of all classes in full or freelance form and even remotely by using expert human forces in all sectors through activities such as student sports, environment, religious and cultural activities and such. After that, by forming sports associations, he organized these volunteers and in line with the development of sports spaces and infrastructures, development of knowledge, expansion of social justice, solidarity and national integration, development of peace and friendship, defense of human rights, labor sports, students and old age. , mobilized the development of sports on the outskirts of the city, support for homeless children and countless such measures. These matters not only lead to the promotion of sports volunteer activity, but also lead to the promotion of capital and social vitality.

Contribution of authors

All authors have participated in this research in equal proportion.

Ethical approval

Written informed consent was obtained from the individuals for their anonymized information to be published in this article.

Conflict of interest

No conflicts of interest are declared by the authors.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

مطالعات مدیریت و توسعه پایدار

سال پنجم، شماره دوم، تابستان ۱۴۰۴ - صفحه ۱۹۲-۱۶۹

Homepage: <https://sanad.iau.ir/journal/msds> - eISSN: 2783-4395

طراحی مدل ارتقاء کار داوطلبانه در ورزش با رویکرد سرمایه اجتماعی

حلیمه پیری^۱ ID، شهریار خرازیان^{۲*} ID، اعظم نخعی نیازی^۳ ID و سید محمدحسین حسینی روش^۴ ID

۱. دانشجو دکتری گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران.
۲. استادیار گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران.
۳. استادیار گروه تربیت بدنی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.
۴. استادیار گروه علوم ورزشی، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران.

چکیده: پژوهش حاضر با هدف طراحی مدل ارتقاء کار داوطلبانه در ورزش با رویکرد سرمایه اجتماعی انجام گرفت. ماهیت تحقیق حاضر از نوع توصیفی پیمایشی می‌باشد و جمع‌آوری داده‌ها به شکل میدانی انجام شد. جامعه‌آماری تحقیق شامل تمامی متخصصان و اساتید حوزه مدیریت ورزشی و صاحب‌نظران حوزه داوطلبی و جامعه‌شناسی در ورزش کشور و همچنین و افراد دارای سابقه داوطلبی و همکاری با فدراسیون‌های ورزشی بود که بر اساس اعلام از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دفتر مشترک فدراسیون‌های ورزشی، تعداد آن‌ها ۵۹۹ نفر تخمین زده شد. با توجه به تعداد بالای نمونه و عدم دسترسی به تمام جامعه، تعداد ۲۵۰ نفر از طریق جدول مورگان و به روش نمونه‌گیری در دسترس به‌عنوان نمونه تحقیق انتخاب شده و در نهایت ۲۲۰ پرسشنامه کامل و قابل بررسی به محقق ارجاع داده شد. ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه محقق ساخته مدیریت داوطلبی بود که روایی آن توسط تحلیل عاملی و تأییدی مورد بررسی قرار گرفت و توسط ده نفر از اساتید مدیریت ورزشی تأیید شد. پایایی ابزار نیز به وسیله آلفای کرونباخ ۰/۹۱ محاسبه و تأیید گردید. نتایج نشان داد رویکرد سرمایه‌اجتماعی بر ارتقاء کار داوطلبانه در ورزش اثر می‌گذارد. همچنین، در ارتباط بین رویکرد سرمایه‌اجتماعی و ارتقاء کار داوطلبانه، به‌ترتیب داوطلبی آرمان‌گرایانه، داوطلبی دگرخواهانه، داوطلبی شهروندی، داوطلبی توسعه‌گرا، داوطلبی و توسعه فردی و داوطلبی اجتماعی بیشترین تأثیر را دارند. چنانچه مسئولین مربوطه با رویکرد توسعه فرایند داوطلبی برنامه‌های خود را طرح‌ریزی و اجرا کنند، می‌توانند کار داوطلبانه در ورزش را ارتقا دهند.

دسترسی آزاد

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

نویسنده مسئول: شهریار خرازیان

kharazian.shahryar@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۱/۱۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۶/۱۵

تاریخ انتشار: تابستان ۱۴۰۴

استناد: پیری، حلیمه، خرازیان، شهریار، نخعی نیازی، اعظم، حسینی روش، سید محمدحسین. (۱۴۰۴). طراحی مدل ارتقاء کار داوطلبانه در ورزش با رویکرد سرمایه اجتماعی. فصلنامه مطالعات مدیریت و توسعه پایدار، ۱۶۹-۱۹۲، (۲)۵.

یادداشت ناشر: MSDS درخصوص ادعاهای قضایی در مطالب منتشر شده و وابستگی‌های سازمانی بی‌طرف می‌ماند.

کپی‌رایت: نویسندگان حق نشر و حقوق کامل انتشار را برای خود محفوظ می‌دارند. منتشر شده توسط دانشگاه آزاد اسلامی واحد زاهدان. این مقاله، یک مقاله با دسترسی آزاد است که تحت مجوز [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY\)](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) منتشر شده است.

واژگان کلیدی: فعالیت داوطلبی، داوطلبین ورزشی، سرمایه‌اجتماعی، همبستگی اجتماعی، ورزش.

DOI: [10.71572/msds.2025.1198197](https://doi.org/10.71572/msds.2025.1198197)

مقدمه

ورزش با نقش کلیدی خود در توسعه اقتصادی، فرهنگی، و اجتماعی کشورها از طریق جلب مشارکت گسترده اقشار مختلف جامعه و تولید محصولات ورزشی، به عنوان یک صنعت مؤثر و پویا در پیشرفت جوامع قرن ۲۱ شناخته می‌شود (Shariati Feizabadi & Moghadam Bagha, 2024). رشد چشمگیر جمعیت ورزشکاران، تماشاگران، داوطلبان و رسانه‌ها منجر به گسترش و افزایش ارزش صنعت ورزش شده، تا جایی که اکنون در میان ده صنعت برتر اروپا و آمریکا قرار گرفته است (Pak, 2020).

نیروی انسانی و داوطلبان به عنوان پایه‌های اصلی در ارائه خدمات صنعت ورزش نقش عمده‌ای در موفقیت و تحقق اهداف سازمان‌ها و رویدادهای ورزشی ایفا می‌کنند (Hajizadeh et al., 2023).

داوطلبی فعالیتی است اختیاری، بدون اجبار و دستمزد که هم به نفع جامعه و هم به نفع داوطلب است. چراکه می‌تواند به رشد اعتماد به نفس افراد کمک کند (Elyasi et al., 2024). فعالیت‌های داوطلبی که بر اساس انگیزه‌های خاص و بدون چشم‌داشت صورت می‌گیرد، نشان می‌دهد که داوطلبان عموماً به فعالیت‌های ورزشی سازمان یافته گرایش بیشتری دارند (Hidalgo & Moreno, 2009). رویدادهای ورزشی بزرگ بدون کمک داوطلبان با مشکل مواجه می‌شوند و داوطلبان برای این رویدادها آموزش‌های لازم را در بخش‌های مختلف از جمله امنیت، هدایت تیم‌ها، خبرنگاری و حمل و نقل دریافت می‌کنند (Rodrigues et al., 2017).

برای مثال، در استرالیا داوطلبان در نقش‌های پشتیبانی، سازماندهی، مربیگری و امدادگری به رویدادهای ورزشی کمک می‌کنند و فعالیت‌های متنوعی در سازمان‌های ورزشی انجام می‌دهند (A. Doherty et al., 2014). افزایش تقاضای مشارکت در ورزش، همراه با محدودیت‌های مالی دولت‌ها، به توسعه نهضت داوطلبی و قرارگیری آن در اولویت مدیریت سازمان‌های ورزشی منجر شده است که در تلاش برای کاهش هزینه‌ها و افزایش اثرات اقتصادی و اجتماعی از نیروهای داوطلب بهره می‌گیرند (Kim et al., 2019). این بهره‌گیری تا جایی توسعه یافته که ارزش اقتصادی داوطلبی در برخی کشورها بین ۷ تا ۱۴ درصد تولید ناخالص داخلی برآورد شده است (Hamidi et al., 2013). آمارها نشان می‌دهد مشارکت داوطلبان در رویدادهای ورزشی در حال افزایش است؛ به عنوان مثال، ۷۰,۰۰۰ نفر در المپیک ۲۰۱۶ ریو از میان ۲۴۲,۷۵۷ متقاضی انتخاب شدند، و در جام جهانی فوتبال ۲۰۱۸ روسیه، ۱۷۴,۰۴۰ داوطلب از ۱۱۲ کشور جهان شرکت کردند (Hajizadeh et al., 2023). در انگلستان، ۱۱ درصد از جمعیت و در کانادا ۵ درصد در فعالیت‌های داوطلبی ورزشی مشارکت دارند که نشان از ظرفیت بالای نیروی داوطلبی در این زمینه دارد (L. Van den Berg et al., 2015). در ایران نیز فرهنگ داوطلبی از دیرباز در ورزش‌های قهرمانی و همگانی رواج داشته است (Nikooe et al., 2022). انگیزه‌های داوطلبی در افراد متنوع است و تحت تأثیر عوامل اجتماعی، خانوادگی و شخصیتی قرار دارد (Afrozeh et al., 2011). به طور کلی، پژوهش‌ها چهار عامل انگیزشی اصلی شامل هدفمندی، همبستگی، سنت‌های خارجی و تعهد را شناسایی کرده‌اند که هدفمندی مهم‌ترین و تعهد کم اهمیت‌ترین عامل است (Farrell et al., 1998). همچنین، عوامل انسانی، مالی و ساختاری تأثیر مستقیمی بر مشارکت داوطلبانه دارند (Swierzy et al., 2018). به عنوان نمونه، افروزه و

همکاران (۲۰۱۱)، مهم‌ترین انگیزه در داوطلبی ورزش‌های دانشگاهی را عزت نفس و ضعیف‌ترین عامل را ارزش‌ها معرفی کرده است (Afrozeh et al., 2011). تحقیق جانسون و همکاران^۱ (۲۰۱۷)، نیز نشان می‌دهد که علاقه به ورزش، روابط اجتماعی، و عوامل شغلی از جمله انگیزه‌های مهم داوطلبان ورزشی هستند (Johnson et al., 2017). از نظر اقتصادی، مشارکت داوطلبانه در ورزش، فرصت ارتقای مهارت‌های اجتماعی و اثرات اقتصادی قابل توجهی برای جوامع فراهم می‌آورد (Chelladurai & Kim, 2022).

داوطلبان در فعالیت‌های ورزشی به‌عنوان یک منبع کلیدی برای ایجاد سرمایه اجتماعی شناخته می‌شوند. سرمایه اجتماعی شامل مجموعه‌ای از منابع است که در ساختار روابط بین افراد شکل می‌گیرد و برخلاف دیگر اشکال سرمایه، به‌صورت فردی یا از طریق وسایل فیزیکی تولید نمی‌شود (Areekul et al., 2015). این نوع سرمایه نقش مهمی در سلامت فردی-اجتماعی، رفاه و درک روابط اجتماعی دارد (Forsell et al., 2022). در حقیقت، سرمایه اجتماعی به‌عنوان یک کالای مشترک شناخته می‌شود که به‌طور مستقیم در مقابل سرمایه مالی یا انسانی قرار می‌گیرد و به افراد این امکان را می‌دهد که با بهره‌گیری از آن، به مهارت و دانش دیگران دسترسی پیدا کنند (Taylor et al., 2015). جامعه‌شناسان سرمایه اجتماعی را به‌عنوان شبکه‌های اجتماعی و ارتباطات تعریف می‌کنند که می‌توانند حس اعتماد، مشارکت و همکاری را میان افراد سازمان ایجاد کنند. ایده اصلی سرمایه اجتماعی، روابط مبتنی بر اعتماد و همدلی است که همکاری میان افراد را تسهیل می‌کند (Badri Azarin et al., 2022). مناطقی که دارای سرمایه اجتماعی بالایی هستند، به‌طور معمول رفتارهای داوطلبانه و مشارکتی بیشتری از خود نشان می‌دهند و این امر به تقویت اقتصاد و فعالیت‌های سیاسی منجر می‌شود (Naghipour Givi et al., 2021). به‌علاوه، تحقیقات نشان می‌دهند که بسیاری از مطالعات در زمینه سرمایه اجتماعی به تأثیر رفتارهای داوطلبانه و انجمن‌های داوطلبی و پیامدهای اخلاقی و ارزشی آن‌ها پرداخته‌اند (Fedor, 2019). در این راستا، پژوهش تیپ و همکاران (۲۰۲۲)، نشان داد که بین سرمایه اجتماعی و تمایل به داوطلبی در المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای رابطه‌ای مثبت وجود دارد (Tip et al., 2022). همچنین، اندام و اکبری (۲۰۱۵) مؤلفه‌های اصلی سرمایه اجتماعی داوطلبان در انجمن‌های ورزشی دانشگاه‌ها را شامل اعتماد، هویت، توانمندسازی، کمک و همکاری، تعهد، اطلاعات و آگاهی و مشارکت و کار تیمی معرفی کردند (Andam & Akbari, 2015). ژو و همکاران^۲ (۲۰۲۱) نیز به پیامدهای مثبت سرمایه اجتماعی در افزایش اعتماد مدنی به نهادهای حاکمیت، حس توانمندی، و مشارکت مدنی در امور عمومی و سیاسی اشاره کردند (Zhou et al., 2021).

این پژوهش به دنبال ارائه یک مدل کمی برای ارتقاء کار داوطلبانه در ورزش با رویکرد سرمایه اجتماعی است. اهمیت این موضوع از چندین جنبه قابل بررسی است: اول، نقش حیاتی داوطلبان در صنعت ورزش و موفقیت رویدادهای ورزشی است که مطابق آمارها، ده‌ها هزار داوطلب در این رویدادها حضور دارند. دوم، ارزش اقتصادی فعالیت‌های داوطلبانه که می‌تواند تا ۱۴ درصد تولید ناخالص داخلی کشورها را دربرگیرد. سوم، نقش کلیدی سرمایه اجتماعی در

¹ Johnson et al.

² Zhou et al.

ایجاد انگیزه برای مشارکت در فعالیت‌های داوطلبانه، که ضرورت بررسی رابطه بین سرمایه‌اجتماعی و کارداوطلبانه را به‌طور جدی مطرح می‌کند. علاوه بر این، کمبود مطالعات جامع در این زمینه و نیاز سازمان‌های ورزشی به درک بهتر عوامل مؤثر بر کار داوطلبانه، اهمیت این تحقیق را دوچندان می‌کند. این تحقیق با استفاده از روش توصیفی-پیمایشی و نظرات متخصصان در حوزه‌های مختلف مدیریت ورزشی، جامعه‌شناسی ورزشی و افرادی با سابقه فعالیت داوطلبانه در فدراسیون‌های ورزشی انجام می‌شود. با استفاده از روش‌های آماری پیشرفته مانند تحلیل عاملی تاییدی و مدل‌سازی معادلات ساختاری، به دنبال ارائه یک مدل کمی است که به مدیران و برنامه‌ریزان حوزه داوطلبی در ورزش کمک کند تا با شناخت بهتر عوامل مؤثر بر ارتقاء کار داوطلبانه، برنامه‌های مؤثرتری برای توسعه این حوزه طراحی و اجرا کنند. در نهایت سوال اصلی تحقیق به این شکل مطرح می‌گردد: مدل کمی ارتقاء کارداوطلبانه در ورزش با رویکرد سرمایه‌اجتماعی به چه صورت است؟

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

داوطلبی

داوطلب به فردی اطلاق می‌گردد که آزادانه و بدون دریافت پاداش یا منافع مالی در فعالیت‌های داوطلبانه در قالب یک ساختار رسمی شرکت کند و هیچ‌گونه وابستگی به افرادی که از این فعالیت‌ها سود می‌برند، نداشته باشد. فعالیت داوطلبی نیز، کاری است که هیچ حقوق یا پاداش پولی برای آن پرداخت نمی‌شود. همچنین داوطلبی به‌عنوان کاری با درجه بالایی از آزادی انتخاب، بدون پاداش، در یک ساختار رسمی و درجه بالایی از نوع دوستی به نفع افراد دیگری غیر از خود تعریف شده است (Asefi & Kameli, 2023). داوطلبی فعالیت‌هایی است که هم به نفع جامعه و هم به نفع داوطلب است، اختیاری، بدون اجبار و بدون پرداخت دستمزد یا حق‌الزحمه است. داوطلبی راهی است که می‌تواند به رشد اعتماد به نفس افراد کمک کند (Elyasi et al., 2024). داوطلبی اهمیت و مزایای مختلفی دارد، من جمله اینکه داوطلب شدن به‌عنوان شکلی از اوقات فراغت، افراد را با تجارب خاصی روبه‌رو می‌کند، شرایط را برای رشد شخصیت فرد فراهم می‌کند، از انزوای فرد جلوگیری کرده و در نهایت انتخاب حرفه‌ای او را تقویت می‌کند. افزون بر این داوطلبی به منزله شاخصی از مشارکت مدنی و سرمایه‌اجتماعی تلقی می‌شود (Krajňáková et al., 2018). داوطلبان بخش مهمی از منابع انسانی بسیاری از سازمان‌های ورزشی و تفریحی به شمار می‌روند که با مشارکت خود سازمان را در رسیدن به اهداف یاری می‌کنند. از طرفی، ارزش اقتصادی مشارکت داوطلبی در ورزش و فعالیت‌های تفریحی بسیار مهم است به همین دلیل مدیران باید از مزایای اجتماعی این سرمایه در جهت تحقق اهداف سازمان استفاده نمایند. داوطلبان به دو صورت رسمی و غیررسمی در تمام نقاط جهان به خدمت‌رسانی مشغول‌اند (Chelladurai & Kim, 2022). داوطلبان غیررسمی داوطلبانی هستند که از جایگاه رسمی به‌عنوان داوطلب در سازمان مشخص برخوردار نیستند و معمولاً کمتر و به‌صورت نامنظم اقدام به فعالیت و همکاری با سازمان‌های غیرانتفاعی می‌کنند. گروه دیگر نیز داوطلبانی هستند که برای افزایش عملکرد سازمان‌های غیرانتفاعی یا رویداد ورزشی به‌صورت رسمی و منظم و در بازه زمانی خاص اقدام به فعالیت و همکاری

می‌نمایند. این گروه از داوطلبان دارای موقعیت داوطلبانه رسمی می‌باشند و نه تنها برای سازمان‌های غیرانتفاعی از اهمیت بسیار زیادی برخوردارند، بلکه بیشترین جمعیت داوطلبان را به خود اختصاص می‌دهند. به‌طور کلی، سازمان‌ها به هر دو گروه نیاز دارند و به همین سبب، جمعیت بسیار زیادی را برای انجام فعالیت‌های داوطلبانه سازمان‌های غیرانتفاعی و رویدادهای بزرگ بسیج کرده‌اند. برای مثال، تقریباً ۱.۶ میلیون داوطلب در سازمان‌های ورزشی غیرانتفاعی در کانادا، ۲.۳ میلیون در استرالیا، ۸.۶ میلیون در آلمان و ۳.۶ میلیون نفر در بریتانیا، بسیج شده‌اند (Wicker, 2017). توسعه فعالیت‌های ورزشی در سال‌های اخیر، افزایش میزان تقاضای افراد جهت شرکت در برنامه‌های ورزشی و عدم توان دولت‌ها در پاسخگویی به همه نیازهای جامعه به ورزش، سبب ایجاد و گسترش نهضت داوطلبی شده است. به همین دلیل مدیران سازمان‌های ورزشی که با طیف وسیعی از مشتریان روبه‌رو هستند از این فرصت در جهت پیشبرد اهداف خود استفاده می‌کنند (Kim et al., 2019). که این امر افزایش محسوس نیروهای داوطلبی در رویدادهای ورزشی را به دنبال داشته است. به‌طوری که در مسابقات جام جهانی فوتبال ۲۰۱۸ در روسیه تعداد ۱۷۴۰۴۰ نفر داوطلب وجود داشت که دامنه سنی آنان بین ۱۲ تا ۸۰ سال بود. این افراد از ۱۱۲ کشور جهان به عنوان نیروی داوطلبی حضور داشتند. این مساله ظرفیت بالای نیروی داوطلبی در مسائل ورزشی را نشان می‌دهد (A. Doherty et al., 2014). آمارها همچنین نشان داد که میزان داوطلبان در المپیک ۲۰۱۶ ریو، در کشور برزیل ۷۰۰۰۰ نفر بود که این افراد از میان ۲۴۲۷۵۷ درخواست داوطلبی گزینش شدند. رشد تعداد داوطلبان و همه‌گیری شدن این فعالیت در تمامی گروه‌های سنی موجب شده تا اقشار مختلفی در ورزش به عنوان نیروی داوطلبی شرکت نمایند (Hajizadeh et al., 2023). به‌طوری که، در انگلستان ۵/۴ میلیون نفر از جمعیت کشور (۱۱ درصد) و ۵ درصد از جمعیت داوطلبین این کشور و در کانادا بیش از یک میلیون نفر از جمعیت کشور (۵ درصد) و ۱۸ درصد از جمعیت داوطلبین این کشور، در سازمان‌های ورزشی خدمات داوطلبانه ارائه می‌دهند (L. Van den Berg et al., 2015).

کار داوطلبانه در ورزش

فعالیت‌های داوطلبی که بر اساس انگیزه‌های خاص و بدون چشم‌داشت صورت می‌گیرد، نشان می‌دهد که داوطلبان عموماً به فعالیت‌های ورزشی سازمان یافته گرایش بیشتری دارند (Bang et al., 2020). رویدادهای ورزشی بزرگ بدون کمک داوطلبان با مشکل مواجه می‌شوند و داوطلبان برای این رویدادها آموزش‌های لازم را در بخش‌های مختلف از جمله امنیت، هدایت تیم‌ها، خبرنگاری و حمل‌ونقل دریافت می‌کنند (Cho et al., 2020). برای مثال، در استرالیا داوطلبان در نقش‌های پشتیبانی، سازماندهی، مربیگری و امدادگری به رویدادهای ورزشی کمک می‌کنند و فعالیت‌های متنوعی در سازمان‌های ورزشی انجام می‌دهند (A. Doherty et al., 2014). افزایش تقاضای مشارکت در ورزش، همراه با محدودیت‌های مالی دولت‌ها، به توسعه نهضت داوطلبی و قرارگیری آن در اولویت مدیریت سازمان‌های ورزشی منجر شده است که در تلاش برای کاهش هزینه‌ها و افزایش اثرات اقتصادی و اجتماعی از نیروهای داوطلب بهره می‌گیرند (Kim et al., 2019). این بهره‌گیری تا جایی توسعه یافته که ارزش اقتصادی داوطلبی در برخی کشورها بین ۷ تا ۱۴

درصد تولید ناخالص داخلی برآورد شده است (Andam et al., 2011). آمارها نشان می‌دهد مشارکت داوطلبان در رویدادهای ورزشی در حال افزایش است؛ به‌عنوان مثال، ۷۰,۰۰۰ نفر در المپیک ۲۰۱۶ ریو از میان ۲۴۲,۷۵۷ متقاضی انتخاب شدند، و در جام جهانی فوتبال ۲۰۱۸ روسیه، ۱۷۴,۰۴۰ داوطلب از ۱۱۲ کشور جهان شرکت کردند (Hajizadeh et al., 2023). در انگلستان، ۱۱ درصد از جمعیت و در کانادا ۵ درصد در فعالیتهای داوطلبی ورزشی مشارکت دارند که نشان از ظرفیت بالای نیروی داوطلبی در این زمینه دارد (L. Van den Berg et al., 2015). در ایران نیز فرهنگ داوطلبی از دیرباز در ورزش‌های قهرمانی و همگانی رواج داشته است (Nikooye et al., 2022). انگیزه‌های داوطلبی در افراد متنوع است و تحت تأثیر عوامل اجتماعی، خانوادگی و شخصیتی قرار دارد (Nikooye et al., 2022).

سرمایه اجتماعی

سرمایه اجتماعی یکی از سرمایه‌های جدید در دنیا می‌باشد. این سرمایه همچنین شناخته‌ترین مفهومی است که از جامعه‌شناسی استخراج شده و سهمی بی‌بدیل در سلامت فردی- اجتماعی و روابط اجتماعی دارد (Forsell et al., 2022). به‌طور کلی سرمایه اجتماعی به روابط بین افراد، شبکه‌های اجتماعی و قوانین اعتماد متقابل بین افراد اشاره دارد (Carrillo Álvarez & Riera Román, 2017). در این خصوص، آریکول و همکاران (۲۰۱۵) به نقل از کلمن^۱ (۱۹۸۸)، اذعان داشتند که؛ سرمایه اجتماعی، مجموعه‌ای از منابع دارای دو ویژگی مشترک می‌باشد، که بر خلاف سایر اشکال سرمایه، سرمایه اجتماعی در ساختار روابط بین افراد به وجود می‌آید. این نوع سرمایه در افراد نه به صورت انفرادی یافت خواهد شد و نه به واسطه وسایل فیزیکی تولید می‌شود (Areekul et al., 2015). از این رو، سرمایه اجتماعی یک کالایی با مالکیت مشترک محسوب شده که در مقابل سرمایه مالی یا انسانی، که مالکیت آن شخصی است، قرار دارد و افراد می‌توانند با استفاده از سرمایه اجتماعی خود، از طرق مختلف به مهارت و دانش سایرین دسترسی پیدا کنند (Taylor et al., 2015). سرمایه اجتماعی همچنین، به روابط منسجم و هنجارها اشاره می‌کند که می‌تواند بر بسیاری از فرآیندهای مدیریت تأثیر بگذارد. جامعه‌شناسان سرمایه اجتماعی را شامل شبکه‌های اجتماعی و ارتباطات می‌دانند که می‌تواند با به اشتراک گذاشتن اطلاعات، میان افراد سازمان، احساس اعتماد و همکاری را میان آن‌ها به وجود آورد. ایده محوری سرمایه اجتماعی، روابط اجتماعی مبتنی بر اعتماد و همدلی است که افراد را قادر به همکاری با یکدیگر می‌سازد (Badri Azarin et al., 2022). سرمایه اجتماعی اقسام مختلفی دارد که نقی‌پور و همکاران (۲۰۲۱)، دسته‌بندی‌های آن را به سه صورت عنوان نمودند. ۱. سرمایه اجتماعی پیوندی (مانند ارتباطات اجتماعی با خانواده و دیگر آشنایان در سطح افقی)، ۲. سرمایه اجتماعی از نوع پل‌زنی اجتماعی که فراتر از حس هویت مشترک امتداد پیدا می‌کند و اشاره به شبکه‌های اجتماعی گسترده در گروه‌های ناهمگن دارد. ۳. سرمایه اجتماعی از نوع لینکی که به ارتباط با مردم و گروه‌هایی که بالاتر یا پایین‌تر از سطح اجتماعی افراد هستند (ارتباطات عمودی) اشاره دارد. به بیان این محقق، مناطقی

¹ Coleman

(گروه، تیم، سازمانی) که دارای سرمایه اجتماعی زیاد هستند، رفتارهای داوطلبانه و مشارکتی و اجتماع مدنی پرشورتری دارند که در نتیجه، از اقتصاد پررونق و نهادهای سیاسی فعال بهره می‌برند (Naghypour Givi et al., 2021).

پیشینه پژوهش

ویکر، تورمن و دیویس^۱ (۲۰۲۴)، در پژوهش خود با عنوان «داوطلبی فوتبال و بهزیستی ذهنی: مطالعه چند کشوری نقش های داوطلبانه مختلف و اقدامات رفاهی» دریافتند که؛ برای حمایت از داوطلبان در جهت افزایش انگیزه آنان و افزایش فعالیت‌های داوطلبی، می‌بایست آن‌ها را در امور اجرایی و مرتبط با ورزش بیشتر بکار گرفت (Wicker et al., 2024). تیپ و همکاران (۲۰۲۲)، در پژوهش خود با عنوان «نقش میانجی گری فرهنگ شهروندی در رابطه بین سرمایه اجتماعی و تمایل به داوطلبی در المپیک ورزشی درون مدرسه ای» دریافتند که؛ بین سرمایه اجتماعی و تمایل به داوطلبی در المپیک ورزشی درون مدرسه‌ای رابطه مثبت وجود دارد (Tip et al., 2022). چلادورای و کیم (۲۰۲۲)، در پژوهش خود با عنوان «مدیریت منابع انسانی در ورزش و تفریح» دریافتند که؛ مشارکت داوطلبانه در ورزش، فرصت ارتقای مهارت‌های اجتماعی و اثرات اقتصادی قابل توجهی برای جوامع فراهم می‌آورد. از این رو، داوطلبان در فعالیت‌های ورزشی به‌عنوان یک منبع کلیدی برای ایجاد سرمایه اجتماعی شناخته می‌شوند (Chelladurai & Kim, 2022). در پژوهشی دیگر، ژو و همکاران^۲ (۲۰۲۱)، در تحقیقی با عنوان «سرمایه اجتماعی از مشارکت در رویدادهای ورزشی: توسعه مقیاس و اعتبار سنجی» به پیامدهای مثبت سرمایه اجتماعی در افزایش اعتماد مدنی به نهادهای حاکمیت، حس توانمندی، و مشارکت مدنی در امور عمومی و سیاسی اشاره کردند (Zhou et al., 2021). نقی پور و همکاران (۲۰۲۱)، در پژوهش خود با عنوان «شناسایی عناصر پیشایندی و پسایندی سرمایه اجتماعی در ورزش با رویکرد متاآنالیز» دریافتند که؛ مناطقی که دارای سرمایه اجتماعی بالایی هستند، به‌طور معمول رفتارهای داوطلبانه و مشارکتی بیشتری از خود نشان می‌دهند و این امر به تقویت اقتصاد و فعالیت‌های سیاسی منجر می‌شود (Naghypour Givi et al., 2021). فیدور (۲۰۱۹)، در پژوهش خود با عنوان «سرمایه اجتماعی و توسعه جامعه: مطالعه موردی» اذعان داشت که حجم قابل توجهی از ادبیات سرمایه اجتماعی معطوف به تأثیر انجمن‌ها و رفتارهای داوطلبانه بر روحیه داوطلبی و پیامدهای اخلاقی و ارزشی آن می‌باشد (Fedor, 2019). سوئزی و همکاران^۳ (۲۰۱۸)، در پژوهش خود با عنوان «تأثیر ظرفیت سازمانی بر مشارکت داوطلبانه در باشگاه‌های ورزشی: یک تحلیل چند سطحی» بیان کردند که؛ ظرفیت‌های منابع انسانی، مالی و ساختاری بر مشارکت داوطلبانه، مؤثر است (Swierzy et al., 2018). همچنین نتایج جانسون و همکاران^۴ (۲۰۱۷)، در پژوهشی با عنوان «ایجاد انگیزه، رضایت و ماندگاری دانشجویان داوطلب مدیریت ورزشی» نشان می‌دهد که داوطلبان

¹ Wicker, Thormann & Davies

² Zhou, Kaplanidou & Wegner

³ Swierzy, Wicker & Breuer

⁴ Johnson et al.

ورزشی عمدتاً با اشتیاق مشترک برای ورزش، روابط اجتماعی و عوامل شغلی به این فعالیت‌ها روی می‌آورند و مشوق‌های مادی (به عنوان مثال مزایای حاشیه‌ای) نقش کمتری در حضور آن‌ها دارند (Johnson et al., 2017).

روش پژوهش

تحقیق حاضر از نوع تحقیقات توصیفی پیمایشی و از نظر جمع‌آوری داده‌ها، میدانی است. جامعه آماری این تحقیق شامل متخصصان و اساتید مدیریت ورزشی، صاحب‌نظران حوزه داوطلبی و جامعه‌شناسی در ورزش، و افرادی با سابقه فعالیت و همکاری با فدراسیون‌های ورزشی به‌عنوان داوطلب ورزشی می‌باشد. بر اساس آمارهای ارائه شده از سوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دفتر مشترک فدراسیون‌های ورزشی، تعداد اعضای جامعه آماری ۵۹۹ نفر تخمین زده شده است. این تعداد شامل ۲۰۵ نفر از اساتید مدیریت ورزشی و جامعه‌شناسی ورزشی و ۳۰۴ نفر از مدیران امور داوطلبی و فعالیت‌های ورزشی در فدراسیون‌ها است که به‌صورت پروژه‌ای در فعالیت‌های فدراسیون‌ها مشارکت دارند. بر اساس جدول مورگان، حداقل ۲۰۰ نفر به‌عنوان نمونه تحقیق مورد نیاز است. به منظور دستیابی به تعداد بیشتر و اطمینان از کفایت نمونه و همچنین پیش‌بینی احتمال ریزش تعدادی از نمونه‌ها، ۲۵۰ نفر از افراد جامعه آماری به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. در نهایت، ۲۲۰ پرسشنامه کامل و قابل بررسی به محقق ارجاع داده شد. ابزار تحقیق شامل پرسشنامه محقق‌ساخته مدیریت داوطلبی است که مولفه‌های آن در مطالعه‌ای پیشین توسط محقق تدوین گردیده است. روایی پرسشنامه از طریق تحلیل عاملی و تاییدی مورد بررسی قرار گرفته و برای تأیید روایی محتوا، نظرات ده نفر از اساتید مدیریت ورزشی نیز جمع‌آوری شد. پایایی ابزار نیز پس از توزیع ابتدایی ۳۰ پرسشنامه در میان جامعه آماری تحقیق، به‌وسیله آلفای کرونباخ با مقدار ۰/۹۱ محاسبه و تأیید گردید. گویه‌ها و مولفه‌های پرسشنامه از طریق تحقیق کیفی به روش تحلیل مضمون جمع‌آوری و در ادامه در این مطالعه مورد استفاده قرار گرفتند. اندازه‌گیری‌ها در طیف لیکرت انجام شده است. جهت تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق، از آزمون‌های آمار توصیفی، آزمون تحلیل عاملی تاییدی، آزمون تی تک نمونه‌ای و مدل‌سازی معادلات ساختاری استفاده شد. همچنین، برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، از نرم‌افزارهای SPSS_25 و Smart PLS 3 بهره برداری گردید. این رویکردهای آماری به محقق کمک می‌کند تا یافته‌های دقیقی از تأثیر سرمایه اجتماعی بر کار داوطلبانه در ورزش استخراج کند و مدل‌های کمی مناسبی را برای ارتقاء این حوزه ارائه دهد.

یافته‌های پژوهش

اطلاعات جمعیت شناختی نمونه آماری این پژوهش به شرح جدول شماره ۱ است.

جدول ۱. آمار توصیفی (Source:By author)

متغیر	فراوانی	درصد
جنسیت		
مرد	۱۴۵	٪۶۵/۹
زن	۷۵	٪۳۴/۱
سن		
زیر ۳۰ سال	۴۰	٪۱۸/۲
۳۰-۴۰ سال	۸۵	٪۳۸/۶
۴۱-۵۰ سال	۶۵	٪۲۹/۵
بالای ۵۰ سال	۳۰	٪۱۳/۶
تحصیلات		
کارشناسی	۵۰	٪۲۲/۷
کارشناسی ارشد	۱۱۰	٪۵۰/۰
دکتری	۶۰	٪۲۷/۳
سابقه فعالیت داوطلبانه		
کمتر از ۵ سال	۷۰	٪۳۱/۸
۵-۱۰ سال	۹۰	٪۴۰/۹
بیش از ۱۰ سال	۶۰	٪۲۷/۳

برای بررسی کفایت نمونه و قابل اعتبار بودن ابتدا از نتایج تحلیل عاملی از ضریب کیسر میر و آزمون بارتلت استفاده شد. نتایج نشان داد ضریب کیسر میر برابر با ۰/۹۷۱ می باشد. این ضریب در صورتی که بالاتر از ۰/۶ باشد قابل استناد است و با توجه به نتایج آزمون بارتلت و معنی داری این آزمون در سطح خطای آلفا (۰/۰۵) می توان گفت ابزار دارای ابعاد درونی است و استناد به نتایج تحلیل عاملی امکان پذیر است.

جدول ۲. نتایج آزمون بارتلت و آماره کیسر میر (Source:By author)

آماره کیسر میر	۰/۹۷۱
آماره کای دو	۸۳۱۶/۴۳۰
سطح معنی داری	۰/۰۰۱

جهت بررسی اعتبار عوامل از آزمون تحلیل عاملی تاییدی استفاده شد و نتایج بارهای عاملی گویه های تحقیق مورد ارزیابی قرار گرفت.

جدول ۳. تحلیل عامل تاییدی (Source:By author)

مؤلفه	سؤال	بار عاملی	واریانس تبیین شده	مقدار ویژه
داوطلبی شهروندی	۱	۰/۹۱۱	٪۲۵/۳	۴/۷۲
	۲	۰/۶۴۴		
	۳	۰/۶۹۵		
	۴	۰/۵۲۵		

مؤلفه	سؤال	بار عاملی	واریانس تبیین شده	مقدار ویژه
داوطلبی آرمان گرایانه	۵	۰/۷۱۲	%۲۲/۱	۳/۹۸
	۶	۰/۷۲۹		
	۷	۰/۷۵۶		
	۸	۰/۷۶۸		
	۹	۰/۶۶۴		
داوطلبی اجتماعی	۱۰	۰/۶۲۴	%۲۰/۸	۳/۶۵
	۱۱	۰/۷۵۰		
	۱۲	۰/۷۵۷		
	۱۳	۰/۷۱۶		
	۱۴	۰/۶۹۷		
داوطلبی توسعه گرا	۱۵	۰/۷۸۴	%۱۸/۷	۳/۲۱
	۱۶	۰/۷۵۸		
	۱۷	۰/۷۵۳		
	۱۸	۰/۶۸۰		
	۱۹	۰/۸۱۴		
داوطلبی دگرخواهانه	۲۰	۰/۷۶۸	%۱۷/۵	۲/۸۹
	۲۱	۰/۷۴۱		
	۲۲	۰/۷۰۸		
	۲۳	۰/۸۰۲		
	۲۴	۰/۸۳۸		
داوطلبی و توسعه فردی	۲۵	۰/۸۰۲	%۱۵/۶	۲/۴۳
	۲۶	۰/۷۵۲		
	۲۷	۰/۷۸۴		
	۲۸	۰/۷۳۶		
	۲۹	۰/۷۰۰		
	۳۰	۰/۷۵۸		
	۳۱	۰/۷۹۱		
	۳۲	۰/۷۳۰		
	۳۳	۰/۷۹۰		
	۳۴	۰/۷۷۹		
	۳۵	۰/۷۶۹		

واریانس تبیین شده کل: ۱۲۰٪

شاخص‌های برازش مدل:

$$CFI = 0.92, RMSEA = 0.058, TLI = 0.91, \chi^2/df = 2.34$$

تمامی بارهای عاملی بالاتر از ۰/۵ هستند که نشان‌دهنده اعتبار مناسب سؤالات است.

واریانس تبیین شده و مقدار ویژه برای هر مؤلفه محاسبه و گزارش شده است.

مجموع واریانس تبیین شده برای تمام مؤلفه‌ها ۱۲۰٪ است که نشان‌دهنده همپوشانی بین مؤلفه‌هاست.

شاخص‌های برازش مدل نشان‌دهنده برازش مناسب مدل هستند (CFI و TLI بالاتر از ۰.۹، RMSEA کمتر از ۰.۰۸، و χ^2/df کمتر از ۳).

جدول ۴. نتایج آزمون تی تک نمونه ای مولفه های مدیریت داوطلبی (Source:By author)

معنی داری	کران پایین	کران بالا	انحراف از میانگین	Df	آماره t	
۰/۰۰۱	۱/۱۶	۱/۳۱	۱/۲۴	۲۱۹	۳۳/۶۴۷	داوطلبی شهروندی
۰/۰۰۱	۱/۱۷	۱/۲۹	۱/۲۳	۲۱۹	۳۸/۷۸۷	داوطلبی آرمان گرایانه
۰/۰۰۱	۱/۱۱	۱/۲۷	۱/۹۲	۲۱۹	۲۹/۵۸۲	داوطلبی اجتماعی
۰/۰۰۱	۱/۱۱	۱/۲۶	۱/۹۱	۲۱۹	۳۲/۶۷۴	داوطلبی توسعه گرا
۰/۰۰۱	۱/۲۲	۱/۳۶	۱/۲۹	۲۱۹	۳۶/۵۵۰	داوطلبی دگرخواهانه
۰/۰۰۱	۱/۱۱	۱/۳۹	۱/۵۴	۲۱۹	۳۱/۵۴۷	داوطلبی و توسعه فردی

مؤلفه‌های تحقیق که در ابزار قبلا شناسایی شده و مورد تایید از نظر روایی قرار گرفته اند به وسیله آزمون تی مورد بررسی قرار گرفتند. با توجه به جدول ۴ و نتایج آزمون تی تک نمونه ای مشاهده می شود که میزان اهمیت کلیه مولفه های مدیریت داوطلبی نسبت به حد متوسط معنی دار است و دارای اهمیت بالایی می باشند.

جدول ۵. بررسی پایایی و روایی همگرا (Source:By author)

نام متغیر	آلفای کرونباخ	پایایی ترکیبی	AVE
داوطلبی شهروندی	۰/۷۰۰	۰/۹۴۱	۰/۶۹۵
داوطلبی آرمان گرایانه	۰/۸۱۵	۰/۹۲۶	۰/۶۱۶
داوطلبی اجتماعی	۰/۸۸۸	۰/۹۵۴	۰/۷۲۱
داوطلبی توسعه گرا	۰/۸۶۵	۰/۹۱۶	۰/۷۱۱
داوطلبی دگرخواهانه	۰/۹۱۲	۰/۹۹۲	۰/۷۴۱
داوطلبی و توسعه فردی	۰/۸۹۵	۰/۹۸۳	۰/۷۶۳

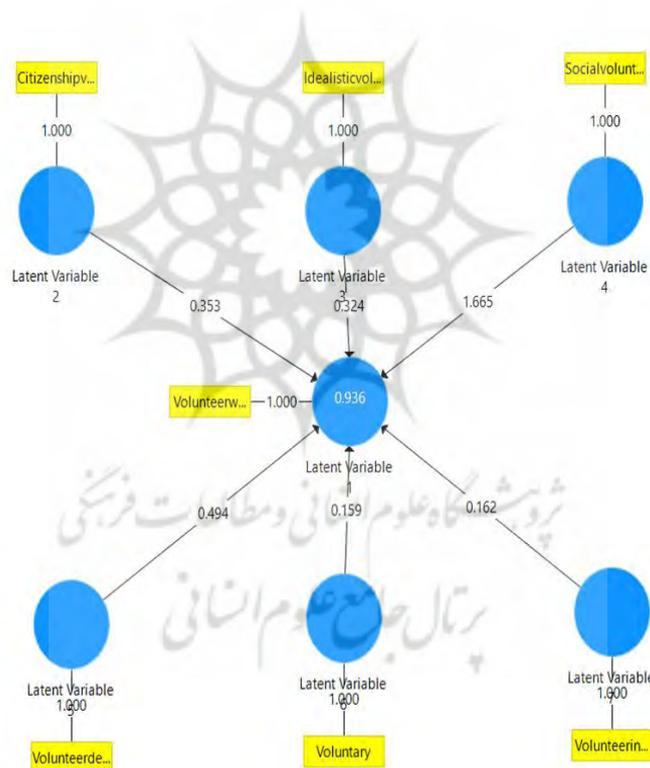
در جدول ۵ با توجه به اینکه مقدار مناسب برای آلفای کرونباخ ۰/۷، برای پایایی ترکیبی ۰/۷ و برای AVE، ۰/۵ می باشد و تمامی معیارها در قسمت سنجش بارهای عاملی مقدار مناسبی دارند، می توان مناسب بودن وضعیت پایایی و روایی همگرای تحقیق را تایید ساخت.

جدول ۶. بررسی روایی واگرایی مولفه های اصلی پژوهش به روش فورنل و لاکر (Source:By author)

نام متغیر	داوطلبی شهروندی	داوطلبی آرمان گرایانه	داوطلبی اجتماعی	داوطلبی توسعه گرا	داوطلبی دگرخواهانه	داوطلبی و توسعه فردی
داوطلبی شهروندی	۰/۹۵۲					

نام متغیر	داوطلبی شهروندی	داوطلبی آرمان گرایانه	داوطلبی اجتماعی	داوطلبی توسعه گرا	داوطلبی دگرخواهانه	داوطلبی و توسعه فردی
داوطلبی آرمان گرایانه	۰/۸۲۵	۰/۹۸۶				
داوطلبی اجتماعی	۰/۸۰۰	۰/۸۱۲	۰/۹۳۷			
داوطلبی توسعه گرا	۰/۷۵۴	۰/۷۱۵	۰/۸۴۲	۰/۹۹۴		
داوطلبی دگرخواهانه	۰/۸۲۰	۰/۷۷۷	۰/۸۱۴	۰/۸۳۲	۰/۹۸۶	
داوطلبی و توسعه فردی	۰/۷۱۱	۰/۷۲۳	۰/۷۱۵	۰/۸۸۸	۰/۸۶۳	۰/۹۹۰

همان گونه که در جدول ۶ نشان داده شده است مقادیر روی قطر اصلی از مقادیر سطر زیرین خود بیشتر است. بنابراین روایی واگرایی تحقیق را به روش فورنل و لاکر تأیید می‌کنیم.

نمودار ۱. مدل در حالت معنی‌داری (Source:By author)

نتایج جدول ۷ نشان می‌دهد که متغیرهای مستقل از قدرت پیش بینی قوی برخوردار می‌باشند. بنابراین مدل پیش بینی قوی دارد.

جدول ۷. مقدار ضریب تعیین و شاخص تناسب پیش بین (Source:By author)

متغیر	R2	Q ²
داوطلبی شهروندی	۰/۴۱۵	۰/۳۲۵

متغیر	R2	Q ²
داوطلبی آرمان گرایانه	۰/۴۲۵	۰/۲۲۰
داوطلبی اجتماعی	۰/۳۸۹	۰/۲۸۹
داوطلبی توسعه گرا	۰/۳۶۹	۰/۲۴۱
داوطلبی دگرخواهانه	۰/۳۳۶	۰/۲۹۳
داوطلبی و توسعه فردی	۰/۴۱۹	۰/۲۷۱

معیار (GOF) (Goodness Of Fit)

در این پژوهش این مقدار برابر است با:

$$GOF = \sqrt{\text{average (AVE)} \times \text{average (R}^2)} = ۰/۴۰۰$$

شاخص GOF در این پژوهش ۰/۴۰۰ بدست آمد که نشان دهنده قوی بودن برازش مدل ساختاری می باشد.

بحث و نتیجه گیری

این پژوهش حاضر با هدف طراحی مدل ارتقاء کار داوطلبانه در ورزش با رویکرد سرمایه اجتماعی انجام شده است. فعالیت‌های داوطلبانه نقش مهمی در موفقیت و تحقق اهداف سازمان‌ها، مسابقات و رویدادهای ورزشی ایفا می‌کنند. بررسی‌های صورت گرفته نشان می‌دهد که داوطلبان تمایل بیشتری به شرکت در فعالیت‌های ورزشی سازمان یافته دارند و به طور کلی، این فعالیت‌ها فرصتی برای مشارکت در فعالیت‌های اجتماع محور و ارتقاء سرمایه اجتماعی فراهم می‌کنند (Seddighi & Salmani, 2019). در محیط‌های ورزشی، داوطلبان از طریق فعالیت‌های خود، سرمایه اجتماعی را ایجاد می‌کنند. طبق تعریف فراهانی و همکاران (۲۰۲۲)، سرمایه اجتماعی مجموعه‌ای از منابع است که در ساختار روابط بین افراد به وجود می‌آید و نه به صورت انفرادی یا با وسایل فیزیکی تولید می‌شود. این نوع سرمایه تأثیر مهمی بر سلامت فردی-اجتماعی و رفاه دارد و به درک روابط اجتماعی کمک می‌کند (Farahani et al., 2022). یافته‌های تحقیق نشان می‌دهند که سرمایه اجتماعی به افزایش مشارکت و رفتارهای داوطلبانه منجر می‌شود، که این امر در پژوهش حاضر نیز مورد تأیید قرار گرفت.

نتایج نشان داد که رویکرد سرمایه اجتماعی بر ارتقاء کار داوطلبانه در ورزش تأثیرگذار است. در این میان، داوطلبی آرمان‌گرایانه، دگرخواهانه، شهروندی، توسعه‌گرا، توسعه فردی و اجتماعی به ترتیب بیشترین تأثیر را دارند. به‌ویژه، داوطلبی آرمان‌گرایانه به‌عنوان یک رویکرد مؤثر در ارتقاء کار داوطلبانه شناسایی شد. این یافته بیان می‌کند که اگر داوطلبان با رویکردی ایده‌آل‌گرایانه و نظام‌مند به کار گرفته شوند، می‌توانند در بهبود وضعیت موجود و برطرف کردن مشکلات فعلی مؤثر باشند. این رویکرد نیازمند فضایی است که در آن داوطلبان بر اساس تخصص و شایستگی‌های خود در فعالیت‌های داوطلبی به کار گرفته شوند.

تحقیق صدیقی و سلمانی (۲۰۱۹) نشان می‌دهد که داوطلبی آنلاین می‌تواند گروه‌های آسیب‌پذیر را نیز به فعالیت‌های اجتماعی مشارکت دهد و به ارتقاء سلامت آن‌ها کمک کند. لذا سازمان‌ها باید از طریق سایت‌های اختصاصی یا سایت‌های داوطلب‌یابی به جذب داوطلبان بپردازند. یکی از ویژگی‌های این نوع داوطلبی، استفاده حداکثری از زمان است که می‌تواند به صورت ۲۴ ساعته انجام شود (Seddighi & Salmani, 2019). علاوه بر این، فراهانی و همکاران (۲۰۲۲) بر اهمیت فراهم کردن فضای تعاملی و انتقادی برای داوطلبان و استفاده از آن‌ها برای عدالت اجتماعی تأکید کردند (Farahani et al., 2022). همچنین، پیلهور و همکاران (۲۰۱۹) ارزیابی و ارائه بازخوردهای لازم به داوطلبان را به‌عنوان عامل مؤثر در توسعه فعالیت‌های داوطلبی معرفی کردند (Pilevar et al., 2018). یافته‌های تحقیق حاضر با نتایج این پژوهش‌ها همسو است و اهمیت توجه به داوطلبان و کسب دانش و تجربه در آن‌ها را نشان می‌دهد.

نتایج تحقیق نشان می‌دهد که داوطلبی دگرخواهانه به‌عنوان یکی از عوامل اثرگذار بر ارتقاء کار داوطلبانه در ورزش شناخته می‌شود. این یافته نشان‌دهنده این است که اگر مسئولان داوطلبان ورزشی را در جهت کمک به افراد کم‌برخوردار و سازمان‌هایی که از بودجه ناکافی برخوردارند، به‌کار گیرند، می‌توانند به‌طور همزمان به اشاعه ورزش و سرمایه اجتماعی در جامعه کمک کرده و تعداد داوطلبان ورزشی را نیز افزایش دهند. این نکته حاکی از آن است که با استفاده از داوطلبان در جهت توسعه ورزش در اقشار خاص و کم‌برخوردار جامعه، مانند حاشیه‌نشین‌ها، قشر کارگری، سالمندان و دانش‌آموزان، می‌توان اثرات مثبت قابل توجهی در راستای بهبود وضعیت اجتماعی و ورزشی این گروه‌ها ایجاد کرد. در این راستا، استفاده از داوطلبان برای انجام امور خیریه، مانند حمایت از کودکان کار و ساماندهی هواداران ورزشی، می‌تواند به ارتقاء ورزش در جامعه کمک کند. الیاسی و همکاران (۲۰۲۳)، به این نکته اشاره کردند که توجه و زمینه‌سازی برای شرکت فعال دانش‌آموزان در فعالیت‌های داوطلبی ورزشی منجر به رشد اخلاقی و تحصیلی، دانش‌اندوزی، و لذت بردن از زندگی در سایه‌ی ارتباط با دیگران می‌شود و رفتار فرد در روابط اجتماعی را بهبود می‌بخشد. بنابراین، دانش‌آموزان و دانشجویان می‌توانند بخشی از نیروی داوطلبی را تشکیل دهند (Elyasi et al., 2023). در این راستا، فراهانی و همکاران (۲۰۲۲)، نیز بر تشکیل نهضت داوطلبی با به‌کارگیری نیروهای انسانی جوان، همدل و امدادگران تأکید کردند و این اقدام را از نقش‌های مهم نهضت داوطلبی در توسعه سرمایه اجتماعی دانستند (Farahani et al., 2022). این یافته‌ها با نتایج این محققان همسو است و علت این همسویی را می‌توان در فرهنگ اجتماعی و ورزشی کشور جستجو کرد. در ایران، سازمان‌های داوطلبانه مردم‌نهاد که با هدف کمک به هم‌نوع و انسان‌دوستی تشکیل می‌شوند، همواره مورد استقبال قرار می‌گیرند. در این زمینه، می‌توان از همبستگی اجتماعی موجود در ایران برای توسعه ورزش و کار داوطلبانه بهره گرفت. به‌طور کلی، با تقویت و گسترش فعالیت‌های داوطلبانه دگرخواهانه، می‌توان به ارتقاء ورزش و بهبود کیفیت زندگی در جامعه کمک کرد.

نتایج تحقیق نشان می‌دهد که داوطلبی شهروندی به‌عنوان یک عامل کلیدی در ارتقاء کار داوطلبانه در ورزش شناخته می‌شود. این یافته بر ضرورت برگزاری برنامه‌ها و رویدادهای فرهنگی-ورزشی تأکید دارد که در آن شهروندان می‌توانند به‌عنوان نیروهای داوطلب مشارکت کنند. پیشنهاد می‌شود که این افراد در ورزش شهروندی و همگانی،

زیباسازی اماکن ورزشی، و فعالیت‌های پاکسازی و فرهنگی فعال شوند. در این راستا؛ فروحی تملی و همکاران (۲۰۲۳)، در پژوهش خود اذعان داشتند که؛ شهرداری و سازمان‌های مرتبط می‌توانند با بسیج کردن مردم در ورزش همگانی و فعالیت‌های مرتبط با آن، علاوه بر افزایش مشارکت فعالیت‌های ورزشی، ارتباطات اجتماعی و سرمایه اجتماعی را در میان داوطلبان ارتقا بخشند (Furohi Tamli et al., 2023). همچنین، رسولی و همکاران (۲۰۱۵) و فراهانی و همکاران (۲۰۲۲)، نیز به اهمیت پیوند اعتقادات ملی و برنامه‌های اجتماعی در این زمینه اشاره کرده‌اند (Rasooli et al., 2015) و (Farahani et al., 2022) که موجب همسویی با یافته‌های تحقیق حاضر می‌شود.

علاوه بر این، داوطلبی توسعه‌گرا نیز از عوامل مؤثر در ارتقای کار داوطلبانه است. استفاده از تخصص و خلاقیت داوطلبین برای توسعه زیرساخت‌ها و فناوری‌های ورزشی نه تنها به افزایش سرمایه اجتماعی کمک می‌کند، بلکه می‌تواند منجر به افزایش مشارکت در ورزش شود. نتایج قرلسفلو و اصفهانی (۲۰۱۸) و ابراهیمی و همکاران (۲۰۱۶) نشان می‌دهند که سرمایه‌گذاری بر زیرساخت‌های ورزشی و نیروی انسانی متخصص به افزایش مشارکت ورزشی و بهبود خدمات در این حوزه منجر خواهد شد. به‌طور کلی، زیرساخت‌ها و مشارکت داوطلبانه در ورزش دو عامل کلیدی برای توسعه ورزش در جامعه محسوب می‌شوند (Ghezelsefloo, 2018) و (Ebrahimi et al., 2016).

نتایج تحقیق همچنین نشان می‌دهد که داوطلبی و توسعه فردی به‌عنوان عوامل مؤثر در ارتقاء کار داوطلبانه در ورزش شناخته می‌شوند. این یافته بر اهمیت استفاده از ورزشکاران به‌عنوان نیروهای داوطلب تأکید دارد. به‌ویژه، اگر فعالیت‌های داوطلبانه به ایجاد سرمایه اجتماعی کمک کنند و زمینه را برای کسب تجربه و توسعه فردی ورزشکاران فراهم آورند، می‌توان انتظار داشت که میزان مشارکت داوطلبانه افزایش یابد. در این راستا، پیشنهاد می‌شود که با ترویج فرهنگ ورزش و ایجاد فرصت‌های داوطلبی برای ورزشکاران، مهارت‌ها و توانمندی‌های آن‌ها به نمایش گذاشته شود. این امر نه تنها به افزایش اعتماد به نفس در ورزشکاران کمک می‌کند، بلکه مشارکت در فعالیت‌های گروهی و ورزش‌های تیمی، موجب کسب تجارب اجتماعی و ایجاد روابط اجتماعی گسترده‌تری می‌شود. بر اساس نتایج مرادی و مصطفایی (۲۰۱۴)، ورزش و مسابقات ورزشی نقشی کلیدی در تقویت مسئولیت‌پذیری، ارتباطات اجتماعی و همبستگی دارند و همچنین به ارتقاء سلامت روانی و جسمی کمک می‌کنند (Moradi & Mostafae, 2014). همچنین تیپ و همکاران (۲۰۱۶) نشان دادند که مهارت‌های ارتباطی تأثیر قابل توجهی بر رفتار شهروندی و در نتیجه بر سرمایه اجتماعی کارکنان سازمان‌های ورزشی دارند (Tip et al., 2022). به‌علاوه، نمازی زاده و نقوی (۲۰۰۲) به این نتیجه رسیدند که مشارکت ورزشی موجب افزایش اعتماد به نفس و تقویت سرمایه اجتماعی می‌شود (Namazizadeh & Naqavi, 2002). این یافته‌ها نشان می‌دهند که مشارکت در فعالیت‌های ورزشی نه تنها به تقویت سرمایه اجتماعی می‌انجامد، بلکه به افزایش مشارکت داوطلبانه در ورزش نیز کمک می‌کند. به‌طور کلی، این نتایج بر همسویی مثبت بین فعالیت‌های داوطلبانه و پیامدهای شخصی مثبت برای داوطلبان تأکید دارند، که به توسعه و تقویت فعالیت‌های داوطلبانه در ورزش کمک می‌کند.

نتایج نشان دادند که داوطلبی اجتماعی از دیگر عوامل اثرگذار بر ارتقای کارداوطلبانه در ورزش می‌باشد. این یافته به این مورد اشاره دارد که چنانچه فعالیت داوطلبی برای افراد تعامل، دوستی و همبستگی اجتماعی را به همراه داشته باشد و در راستای اهدافی مانند توسعه صلح جهانی، دفاع از حقوق بشر و همگرایی ملی صورت پذیرد، منجر به ارتقای کار داوطلبانه می‌گردد. در این راستا پیشنهاد می‌شود تا با برگزاری رویدادها و فعالیت‌های ورزشی مانند ورزش خانواده، ورزش صبحگاهی، کوه‌پیمایی‌ها، راهپیمایی‌ها و مسابقات ورزشی، از طریق انجمن‌های مرتبط با ورزش شهروندی با رویکرد غنی‌سازی اوقات فراغت و با محورهایی مانند دفاع از حقوق بشر در جهت گسترش تعامل و همبستگی‌های اجتماعی و همچنین توسعه دوستی صورت پذیرد تا علاوه بر افزایش نیروی داوطلب و سرمایه اجتماعی توسعه همگرایی ملی را در پی داشته باشد. در همین راستا؛ دستوم و همکاران (۲۰۱۴)، در پژوهش خود بیان کرد ورزش خانوادگی موجب ایجاد انگیزه، تحکیم روابط، ایجاد روابط اجتماعی و همچنین علاقه‌مندی و جذب افراد به ورزش می‌گردد (Dastoom et al., 2014). نتایج این محقق نشان داد فعالیت‌های اجتماعی کم هزینه مانند کوه‌نوری و پیاده‌روی‌های الگوی بسیار مناسبی برای اوقات فراغت خانواده‌ها به‌شمار می‌رود. همچنین مجیدی و میرمحمدی تبار (۲۰۲۰)، دریافتند که مشارکت ورزشی موجب سلامت و نشاط اجتماعی می‌گردد (Majdi & Mir Mohammad Tabar, 2020). در پژوهشی دیگر توحیدی و همکاران (۲۰۲۲)، دریافتند نشاط اجتماعی حاصل از مشارکت ورزشی موجب توسعه ورزش همگانی می‌گردد (Touhidi et al., 2022). همچنین؛ فراهانی و همکاران (۲۰۲۲)، در نتایج خود دریافتند؛ غنی‌سازی اوقات فراغت، ایجاد همدلی و همبستگی در نیروهای داوطلب، اقدامات بشردوستانه و تمام اقداماتی که توسعه اجتماعی را برای داوطلبین در پی داشته باشد، ضمن تقویت فعالیت داوطلبانه، سرمایه اجتماعی را نیز در آنان تقویت می‌کند (Farahani et al., 2022). نتایج این تحقیقات صحه‌ای بر اهمیت یافته تحقیق حاضر مبنی بر استفاده از داوطلبین در جهت گسترش تعامل و همبستگی‌های اجتماعی، به کارگیری داوطلبین با محور ورزش خانواده، به کارگیری داوطلبین با محوریت گسترش و توسعه دوستی در ورزش و تشویق به حضور داوطلبین در راستای کاهش آسیب‌های اجتماعی گذارد. از این‌رو؛ با پژوهش‌های نام‌برده، همسو می‌باشد.

داوطلبی آرمان‌گرایانه به عنوان مهمترین عامل شناسایی شد. این یافته نشان داد که داوطلبان با انگیزه‌های ایده‌آل‌گرایانه و تمایل به ایجاد تغییر مثبت در جامعه، تعهد بیشتری به فعالیت‌های داوطلبانه نشان می‌دهند. این امر اهمیت ایجاد فرصت‌هایی برای داوطلبان جهت مشارکت در پروژه‌های معنادار و تأثیرگذار را نشان می‌دهد. داوطلبی دگرخواهانه دومین عامل مهم شناسایی شد. این یافته نشان داد فعالیت‌های داوطلبانه با هدف کمک به دیگران، نه تنها به جامعه سود می‌رساند، بلکه رضایت شخصی و تعهد بلندمدت داوطلبان را نیز افزایش می‌دهد. داوطلبی شهروندی به عنوان سومین عامل مهم شناسایی شد. این یافته نشان داد مشارکت شهروندان در فعالیت‌های داوطلبانه، به تقویت پیوندهای اجتماعی و افزایش سرمایه اجتماعی در جامعه منجر می‌شود. داوطلبی توسعه‌گرا، داوطلبی و توسعه فردی، و داوطلبی اجتماعی نیز به عنوان عوامل مؤثر شناسایی شدند. این یافته‌ها نشان دادند که فرصت‌های یادگیری و توسعه مهارت‌ها در فعالیت‌های داوطلبانه، انگیزه مهمی برای مشارکت افراد است. در مجموع، این یافته‌ها با نظریه سرمایه

اجتماعی (Putnam, 2000) همخوانی دارد که بر اهمیت شبکه‌های اجتماعی، اعتماد متقابل و هنجارهای مشترک در تقویت مشارکت مدنی تأکید می‌کند (Delaviz et al., 2021).

بر اساس یافته‌های پژوهش حاضر چنین نتیجه می‌شود که؛ رویکرد سرمایه اجتماعی و مولفه‌های آن منجر به ارتقای کار داوطلبانه در ورزش می‌گردند. بر این اساس می‌بایست ابتدا با برگزاری فعالیت‌ها و مسابقات مرتبط با ورزش شهروندی و همگانی شهروندان را با فرهنگ ورزش آشنا نموده و پس از آن با سپردن امور و نمایش ظرفیت آن‌ها در حین مسابقات و فعالیت‌های داوطلبی اعتماد به نفس و تجارب اجتماعی را در آنان ارتقا داد. که این امر خود منجر به توسعه روابط اجتماعی آنان می‌گردد. همچنین می‌توان با بهره‌گیری از نیروهای انسانی متخصص در تمام بخش‌ها بواسطه فعالیت‌هایی نظیر ورزش دانش آموزی، محیط زیست، مذهبی و فرهنگی و مواردی از این قبیل از حضور تمام اقشار به صورت کامل یا آزادکار و حتی از راه دور بهره گرفت. پس از آن با تشکیل انجمن‌های ورزشی این داوطلبین را سازماندهی کرده و در راستای توسعه فضاها و زیرساخت‌های ورزشی، توسعه دانش، گسترش عدالت اجتماعی، همبستگی و همگرایی ملی، توسعه صلح و دوستی، دفاع از حقوق بشر، ورزش کارگری، دانش آموزی و سالمندی، توسعه ورزش حاشیه شهر، حمایت از کودکان بی سرپرست و اقدامات بیشماری از این قبیل بسیج نمود. این امور نه تنها منجر به ارتقا فعالیت داوطلب ورزشی می‌گردد بلکه ارتقا سرمایه و نشاط اجتماعی را نیز منجر می‌شود.

مشارکت نویسندگان

تمام نویسندگان به نسبت سهم برابر در این پژوهش مشارکت داشته‌اند.

تأیید اخلاقی

رضایت کتبی آگاهانه از افراد برای انتشار اطلاعات ناشناس آنها در این مقاله اخذ شده است.

تعارض منافع

هیچ‌گونه تعارض منافع توسط نویسندگان بیان نشده است.

References

- Afrozeh, M., Moharramzadeh, M., Kashef, M., & Afrozeh, M. (2011). The Identification of Motivation, Personality and Social Factors in Sport Volunteers. *Sport Management Journal*, 3(11), 165-181.
- Andam, R., & Akbari, A. (2015). Identify factors of social capital of volunteers in university sport associations. *Sport Physiology & Management Investigations*, 7(3), 35-48.
- Andam, R., Hamidi, M., & Taslimi, Z. (2011). Management of volunteers in sports: a case study of Tehran Municipal Sports Organization. *Contemporary researches in sports management*, 2(3), 93-103.

- Areekul, C., Ratana-Ubol, A., & Kimpee, P. (2015). Model development for strengthening social capital for being a sustainable lifelong learning society. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 191, 1613-1617. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.04.508>
- Asefi, A. A., & Kameli, F. (2023). Optimizing Volunteering Behavior in Sport Events. *Sport Management Journal*, 15(4), 110-126. <https://doi.org/10.22059/jsm.2022.343567.2953>
- Badri Azarin, Y., Abdavi, F., & Kalantari, F. (2022). Development of social capital return model on the role of sports volunteers in Iran. *Human resource management in sports*, 9(2), 355-376. <https://doi.org/10.22044/shm.2022.11567.2432>
- Bang, H., Won, D., & Park, S. (2020). School engagement, self-esteem, and depression of adolescents: The role of sport participation and volunteering activity and gender differences. *Children and youth services review*, 113(105012). <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2020.105012>
- Carrillo Álvarez, E., & Riera Romaní, J. (2017). La medición del capital social: nuevas perspectivas. *Gaceta sanitaria*, 31(1), 57-61. <https://doi.org/10.1016/j.gaceta.2016.09.002>
- Chelladurai, P., & Kim, A. C. H. (2022). Human Resource Management in Sport and Recreation. In (4 ed.). *Human kinetics*. <https://doi.org/10.5040/9781492596271>
- Cho, H., Li, C., & Wu, Y. (2020). Understanding sport event volunteers' continuance intention: An environmental psychology approach. *Sport management review*, 23(4), 615-625. <https://doi.org/10.1016/j.smr.2019.08.006>
- Dastoom, S., Rahmati, M. M., Ramezani Nezhad, R., & Reyhani, M. (2014). Survey of style and pattern consumption of familial recreation sports of in and outside of rasht city. *Organizational Behavior Management in Sport Studies*, 1(3), 79-92. <https://doi.org/20.1001.1.25384023.1393.1.3.7.6>
- Delaviz, M., Mortazavi Asl, S. K., & Sinaei, S. A. (2021). A Comparative contemplation on the Concept of Social Capital from the Perspective of Putnam and Fukuyama. *Political Sociology of Iran*, 3(4), 2288-2306. <https://doi.org/10.30510/psi.2022.349291.3646>
- Doherty, A., Misener, K., & Cuskelly, G. (2014). Toward a multidimensional framework of capacity in community sport clubs. *Nonprofit and voluntary sector quarterly*, 43(2), 142-124. <https://doi.org/10.1177/0899764013509892>
- Doherty, A., Misener, K., & Cuskelly, G. (2014). Toward a multidimensional framework of capacity in community sport clubs. *Nonprofit and voluntary sector quarterly*, 43(2), 124-142. <https://doi.org/10.1177/0899764013509892>
- Ebrahimi, A., Mehdi Pour, A., & Azmsha, T., 5(1), . <https://dor.isc.ac/dor/> (in Persian). (2016). Impact of sport infrastructures and demographic characteristics on sport participation of Ahvaz citizens using multilevel modeling (HLM). *Applied Research in Sport Management*, 5(1), 83-98. <https://doi.org/20.1001.1.23455551.1395.5.1.7.2>
- Elyasi, H., Rezaei-Soufi, M., farahani, A., & Ghasemi, H. (2023). Presenting the model of social capital development through volunteering in student sports. *Research on Educational Sport*, 11(31), 81-112. <https://doi.org/10.22089/res.2022.11848.2197>
- Elyasi, H., Rezayi soofi, M., Farahani, A., & Gasemi, H. (2024). esigning a model for the development of social capital in the student sports volunteering activities. *Sport Management and Development*, 13(1), 1-24. <https://doi.org/10.22089/res.2022.11848.2197>
- Farahani, A., Ghasemi, H., & Sedaghati, N. (2022). Explaining the role of the volunteer movement in the development of social capital of the Red Crescent Society (approach of sports volunteers). *Organizational Behavior Management in Sport Studies*, 9(3), 71-86. <https://doi.org/10.30473/fmss.2022.64851.2460>
- Farrell, J. M., Johnston, M. E., & Twynam, G. D. (1998). Volunteer motivation, satisfaction, and management at an elite sporting competition. *Journal of sport Management*, 12(4), 288-300. <https://doi.org/10.1123/jsm.12.4.288>
- Fedor, C. G. (2019). Social capital and community development: Case study. *Social Research Reports*, 11(1), 65-77.

- Forsell, T., Tower, J., & Polman, R. (2022). Development of a scale to measure social Capital in Recreation and Sport Clubs. *Leisure Sciences*, 42(1), 106-122. <https://doi.org/10.1080/01490400.2018.1442268>
- Furohi Tamli, M. R., Moharramzadeh, M., Imanzadeh, M., & skandari dastgiri, S. (2023). Presenting a model for achieving active and sports-friendly cities with emphasis on open urban management policy in Iran based on a paradigm model. *Sport Management and Development*, 12(2), 99-118. <https://doi.org/10.22124/jsmd.2022.21285.2644>
- Ghezselfloo, H. (2018). Model of Tourists' Future Attendance of Local and Traditional Sport Festivals Based on Service Infrastructures. *Sport Management Journal*, 10(4), 795-812. <https://doi.org/10.22059/jsm.2018.219923.1723>
- Hajizadeh, M., Hakakzadeh, M., & Manouchehrinejad, M. (2023). Examining the role of motivations and citizenship interactions of retired physical education teachers on the willingness to volunteer activities in sports education. *Sports Sciences Quarterly*, 14(48), 195-215.
- Hamidi, M., Andam, R., & Taslimi, Z. (2013). The investigation of volunteer's management dimensions in sport for all. *Applied Research of Sport Management*, 2(2), 67-78. <https://doi.org/20.1001.1.23455551.1392.2.2.6.2>
- Hidalgo, M. C., & Moreno, P. (2009). Organizational socialization of volunteers: The effect on their intention to remain. *Journal of community psychology*, 37(5), 594-601. <https://doi.org/10.1002/jcop.20317>
- Johnson, J. E., Giannoulakis, C., Felver, N., Judge, L. W., David, P. A., & Scott, B. F. (2017). Motivation, satisfaction, and retention of sport management student volunteers. *Journal of Applied Sport Management*, 9(1), 0-0. <https://doi.org/10.18666/JASM-2017-V9-I1-7450>
- Kim, H., Choe, Y., Kim, D., & Kim, J. (2019). For sustainable benefits and legacies of mega-events: A case study of the 2018 PyeongChang Winter Olympics from the perspective of the volunteer co-creators. *Sustainability*, 11(9), 2473. <https://doi.org/10.3390/su11092473>
- Krajňáková, E., Šimkus, A., Pilinkienė, V., & Grabowska, M. (2018). Analysis of barriers in sports volunteering. *Journal of International Studies*, 11(4), 254-269.
- Majdi, A. A., & Mir Mohammad Tabar, S. A. (2020). Effects of Sport Participation on Social Vitality with Social Health Moderation. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 19(47), 133-147.
- Moradi, S., & Mostafae, F. (2014). Role of Sport in Developing Social and Cross-cultural Communications. *Communication Management in Sport Media*, 1(4), 55-60. <https://doi.org/20.1001.1.23455578.1393.1.4.7.3>
- Naghypour Givi, B., Rouzfarakh, A., & Naderian, F. (2021). The Identification of the Antecedents and Consequences of Social Capital in Sports Through a Meta-Analysis Approach. *Social Capital Management*, 8(4), 583-608. <https://doi.org/10.22059/jscm.2021.331117.2216>
- Namazizadeh, M., & Naqavi, F. (2002). Investigating the effect of sports participation on self-confidence. *Knowledge and research in applied psychology*, 11(4), 99-106.
- Nikooye, M., Hematiafif, A., Keshavarz Turk, E., & Shirooye Poor, S. (2022). Prospective study of the motivation of voluntary public sports services and local sports events using causal analysis method. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 21(57), 212-193. <https://doi.org/10.22034/ssys.2022.1623.2133>
- Pak, T. Y. (2020). Old-age income security and tourism demand: A quasi-experimental study. *Journal of Travel Research*, 59(7), 1298-1315. <https://doi.org/10.1177/0047287519878512>
- Pilevar, E., Hamidi, M., Honary, H., & Khabeiri, M. (2018). Designing and explaining the model of volunteering in Iranian student sports. *Human resource management in sports*, 6(1), 1-15.
- Rasooli, M., Hadavi, F., & Saatchian, V. (2015). Developing the sport volunteer management patent for Iran sport. *Sport Management Studies*, 7(29), 51-66.
- Rodrigues, R. G., Pinheiro, P., Gouveia, A., Brás, R. M., O'Hara, K., Duarte, P., & Esteves, M. (2017). Segmentation of Portuguese customers' expectations from fitness programs. *Journal of International Studies*, 10(3), 234-249. <https://doi.org/10.14254/2071-8330.2017/10-3/17>

- Seddighi, H., & Salmani, I. (2019). Online Volunteering, A Way to Reduce Health Inequalities: A review study. *Journal of Community Health Research*, 7(4), 256-264. <https://doi.org/10.18502/jchr.v7i4.273>
- Shariati Feizabadi, M., & Moghadam Bagha, S. (2024). Sport and Empowering the Economic Security. *Sport Management and Development*, 13(1), 114-133. <https://doi.org/10.22124/jsmd.2022.7169.1479>
- Swierzy, P., Wicker, P., & Breuer, C. (2018). The impact of organizational capacity on voluntary engagement in sports clubs: A multi-level analysis. *Sport management review*, 21(3), 320-307. <https://doi.org/10.1016/j.smr.2017.08.001>
- Taylor, P., Davies, L., Wells, P., Gilbertson, J., & Tayleur, W. (2015). A review of the social impacts of culture and sport. In. Sport Industry Research Centre. shura.shu.ac.uk/id/eprint/9596
- Tip, H., Hamidi, M., Jalali Farahani, M., & Sajjadi, N. (2022). A mediating role in the relationship between social capital, citizenship culture and willingness to volunteer in school Olympic games. *Iranian Journal of Social Development Studies*, 5(53), 0-7.
- Touhidi, S., Moharramzadeh, M., Imanzadeh, M., & Esgandari Dastagari, S. (2022). Investigating Mediating Role of Social Vitality in Effect of Social Marketing on Development of Women's Public Sports in Ardabil Province. *Human resource management in sports*, 9(2), 397-411.
- Van den Berg, L., Cuskelly, G., & Auld, C. (2015). A comparative study between Australian and South African university sport students' volunteer motives and constraints: sport management and governance. *African Journal for Physical Health Education, Recreation and Dance*, 21(1), 141-127. <https://doi.org/10520/EJC183677>
- Van den Berg, L., Cuskelly, G., & Auld, C., 21(sup-1), . <https://hdl.handle.net/>. (2015). A comparative study between Australian and South African university sport students' volunteer motives and constraints: sport management and governance. *African Journal for Physical Health Education, Recreation and Dance*, 21(1), 127-141. <https://doi.org/10520/EJC183677>
- Wicker, P. (2017). Volunteerism and volunteer management in sport. *Sport management review*, 20(4), 325-337. <https://doi.org/10.1016/j.smr.2017.01.001>
- Wicker, P., Thormann, T. F., & Davies, L. E. (2024). Football volunteering and subjective well-being: a multi-country study of different voluntary roles and well-being measures. *European Sport Management Quarterly*, 24(3), 703-722. <https://doi.org/10.1080/16184742.2023.2189281>
- Zhou, R., Kaplanidou, K., & Wegner, C. (2021). Social capital from sport event participation: scale development and validation. *Leisure Studies*, 40(5), 612-627. <https://doi.org/10.1080/02614367.2021.1916832>